

Зимове сонце може пошкодити яблуні та груші: навіщо садівники білять стовбури

РОМАНЧУК МИКОЛА — 24 Вересня 2026, 16:57 4 Mins Read — САД І ГОРОД

У ясний зимовий день кора плодового дерева може нагрітися на 20 °С сильніше за навколишнє повітря, а надвечір різко охолонути. Такі перепади температури здатні пошкодити стовбур, особливо в молодих дерев, тому садівники білять кору перед настанням сильних холодів.

Про це пише Agroforum .

Дізнатися більше	
Досліджуйте Інтерактивні Карти	>
кредит	>
Забронюйте Східноєвропейський Тур	>

Білі стовбури в осінньому саду — не просто традиція. Світле покриття відбиває сонячне проміння, завдяки чому кора менше нагрівається вдень і зазнає менших перепадів температури вночі.

Найбільша небезпека виникає в сонячні морозні дні. Південний і південно-західний боки стовбура можуть сильно нагріватися, хоча температура повітря залишається низькою.

Коли сонце заходить або його закривають хмари, кора швидко охолоджується. Через різкі зміни температури тканини дерева можуть пошкоджуватися, а на стовбурі — з'являтися позовжні тріщини.

Чому кора дерев тріскається взимку

Під дією зимового сонця тканини дерева можуть частково виходити зі стану глибокого спокою. Якщо після нагрівання температура швидко знижується, клітини стають вразливішими до пошкодження морозом.

Інша причина появи тріщин — неоднакове охолодження зовнішніх і внутрішніх тканин стовбура. Вони стискаються з різною швидкістю, через що кора може розтріскуватися.

Такі пошкодження називають зимовими сонячними опіками. Найбільше вони загрожують молодим плодовим деревам, кора яких ще тонка та гладка.

Ризик також зростає після сильного обрізання. Якщо раніше затінені частини стовбура або основних гілок опиняються під прямим сонячним промінням, вони можуть нагріватися значно сильніше.

Чому стовбури білять саме білим кольором

Білий колір відбиває значну частину сонячного проміння. Завдяки цьому побілена кора нагрівається менше, ніж темна поверхня необробленого стовбура.

Вимірювання підтверджують, що біле покриття може суттєво зменшувати температуру поверхні дерева. У дослідженні на кісточкових культурах стовбури, вкриті білою латексною фарбою, за окремих зимових умов були до 30 °С холоднішими за необроблені.

Ця різниця не є сталою для всіх дерев і погодних умов. На нагрівання впливають інтенсивність сонячного проміння, вітер, діаметр стовбура та інші чинники.

Важливо, що побілка захищає не від морозу як такого. Її головне завдання — зменшити нагрівання кори вдень, щоб вона не зазнавала настільки різкого охолодження ввечері та вночі.

Чи допомагає побілка захистити дерева від весняних заморозків

Іноді вважають, що побілені дерева пізніше зацвітають і завдяки цьому легше переносять весняні заморозки.

Біле покриття справді може зменшувати нагрівання кори та камбію — шару тканин, завдяки якому дерево росте в товщину. Є дані, що за певних умов це здатне дещо затримувати весняний розвиток.

Проте побілка не гарантує пізнішого цвітіння і не може самостійно захистити квітки від заморозків. Її основне призначення — запобігати зимовим пошкодженням стовбура.

Чи знищує побілка шкідників і збудників хвороб

Побілці часто приписують здатність знищувати комах, які зимують у корі, та захищати дерева від хвороб. Однак переконливих загальноновизнаних доказів, що звичайна побілка може замінити засоби захисту рослин, немає.

Її користь у цьому випадку переважно непряма. Сонячні опіки й тріщини створюють пошкоджені ділянки, через які в тканини дерева можуть проникати деякі збудники хвороб.

Якщо побілка допомагає зменшити кількість таких пошкоджень, це може знизити й ризик вторинного ураження дерева.

Водночас біле покриття не є універсальним засобом боротьби зі шкідниками та не замінює необхідного догляду за садом.

Чим білити плодові дерева та коли це краще робити

Традиційно для побілки використовують суміш гашеного вапна з водою. Однак вапно має їдкі властивості, тому під час приготування розчину та нанесення потрібні засоби захисту.

Деякі фахівці рекомендують для стовбурів білу латексну фарбу на водній основі, призначену для внутрішніх робіт, попередньо розведену водою.

Олійні фарби для цієї мети не підходять. Фарби для зовнішніх робіт також не рекомендують через можливі добавки в їхньому складі.

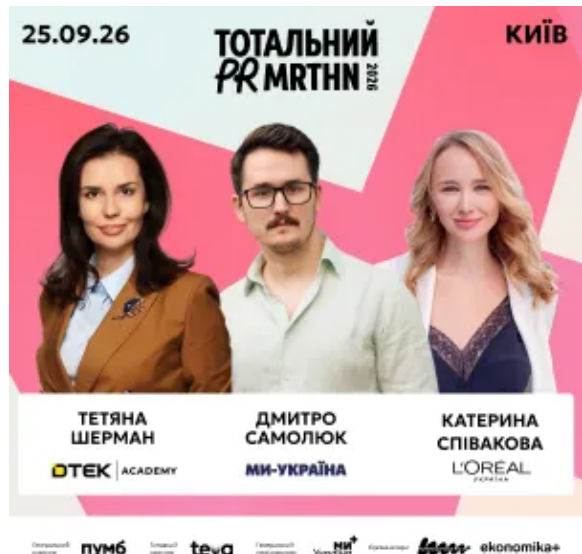
Наносити покриття варто до настання сильних зимових холодів, обравши час, коли воно зможе висохнути.

Насамперед потрібно захистити південний і південно-західний боки стовбура, які зазнають найбільшого впливу зимового сонця. Молоді плодові дерева з тонкою корою краще рівномірно покривати по всьому стовбуру.

Якщо протягом зими дощ або сніг значною мірою змие побілку, покриття за потреби можна оновити.

📍 Читайте «Експерт» у своєму смартфоні — додайте нас в Google Discover

Помітили помилку у матеріалі? Повідомте редакцію: corrections@expert.in.ua

ОСТАННІ НОВИНИ

СЬОГОДНІ

17:29 Очі можуть показати, що організм старіє швидше за паспортний вік: що виявили вчені

17:20 Нумерологи назвали 11 дат народження, які пов'язують із багатством: перевірте свою

17:12 Шахраї вимагають від українців терміново оплатити світло: лист надходить від імені Міненерго

17:06 ЗСУ відтіснили росіян на кількох ділянках фронту: де українські бійці просунулися вперед

16:57 Зимове сонце може пошкодити яблуні та груші: навіщо садівники білять стовбури

16:47 У Польщі загорілася станція Starlink, яка забезпечує зв'язок з Україною: підозрюють підпал

16:39 Господарі часто розпалюють камін не з того боку: як отримати менше диму від дров

16:30 Українцям радять запастися готівкою через можливі збої зв'язку: картка може не допомогти

16:19 Український ліс приховує незвичайне явище: опеньки можуть перетворити стару деревину на нічний ліхтарик

16:14 Російські безпілотники різко набирають швидкість перед ППО: експерт пояснив їхню слабкість

LOAD MORE C

КАТЕГОРІЇ НОВИН

Всі новини
Україна
Політика
Економіка
Світ
Стиль життя
Авто
Технології
Суспільство
Здоров'я

ІНФОРМАЦІЯ

Про проект
Автори
Редакційна політика і стандарти
Політика використання ШІ
Політика конфіденційності
Правила коментування
Контакти

ТОВ «НОВА МЕДІА ГРУПА» © 2014—2026

Реєстрація R40-06871 у Реєстрі суб'єктів у сфері медіа

Адреса: 01014, м. Київ, вул. Звіринецька, 63

editor@expert.in.ua
corrections@expert.in.ua
reklama@expert.in.ua